

RIIHIMÄEN VAMMAISNEUVOSTON KOKOUS

4.11.2022 klo 13.03–15

Eteläinen Asemakatu 2, Matkakeskus, 1. krs, neuvottelutila Asema

Osallistujat

Petri Mattila	kaupunginhallitus, puheenjohtaja
Marja-Liisa Saarinen	sosiaali- ja terveyslautakunta
Raisa Laurila-Hakulinen	elinvoimalautakunta
Jukka Mursula	sivistyksen ja osaamisen lautakunta
Ismo Portin	tekninen lautakunta
Raija Vuorela	Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymä
Tarja Simonen	Riihimäen Seudun Näkövammaiset ry
Pirjo Rautanen	Kanta-Hämeen neuroyhdistys ry
Tiina Siivonen	Riihimäen Seudun Invalidit ry
Päivi Sinivuori	Riihimäen Kehitysvammatuki ry
Esko Mäkinen	Riihimäen seudun reuma-tules ry
Reijo Kurkela	Riihimäen seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry
Leena Toivonen	Riihimäen kaupunki, vammaispalvelut, sihteeri
Kutsuttuna	
Kristian Ahjoniemi	Hämeen liitto, projektiasiantuntija, vammaispalvelut
Marjo-Kaisa Konttinen	Riihimäen kaupunki, hyvinvointikoordinaattori
Sirpa Roivas	Riihimäen kaupunki, palvelusihteeri, hallinto ja konserni-toimialue
Kirsi Piirainen-Kulmala	sosionomiopiskelija, vammaispalvelut

Käsitellyt asiat

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.03. Todettiin osallistujat.
2. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ismo Portin ja Raija Vuorela.
3. Vammaisneuvoston sihteerityö jatkossa

Palvelusihteeri Sirpa Roivas kaupungin hallinnosta on mukana seuraamassa vammaisneuvoston kokousta ja perehtymässä sihteerin tehtäviin. Sirpa ottaa vammaisneuvoston sihteerin tehtävät vastaan seuraavasta kokouksesta alkaen.

4. Lausuntopyyntö lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottamisesta kaupungin toiminnoissa / Marjo-Kaisa Konttinen

Hyvinvointikoordinaattori alusti sivistyksen ja osaamisen lautakunnan lausuntopyynnöstä. Sovittiin, että lausunto laaditaan valmiiksi kokouksen aikana ja toimitetaan välittömästi eteenpäin, jotta se ehtii lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Asiasta käytiin keskustelua Marjo-Kaisan laatiman lausuntoehdotuksen pohjalta. Marjo-Kaisa näytti arviointisapluunan, jolla laaja lapsivaikutusten arviointi tehtäisiin. Lausunnon teksti hyväksyttiin kokouksessa (muistion liite).

5. Hyvinvointialuevalmistelun terveiset / Kristian Ahjoniemi

Projektiasiantuntija Kristian Ahjoniemi Hämeen liitosta kertoi hyvinvointialuevalmisteluun liittyvästä Tulevaisuuden sote-keskushankkeesta, vammaispalvelujen valmistelun tilanteesta ja hyvinvointialueen vammaisneuvoston valmistelutilanteesta. Maakunnallisen vammaisneuvoston toimintasääntöä valmistellaan parhaillaan, eikä vielä ole päätöstä siitä, miten neuvosto tullaan koostamaan. Hyvinvointialuevalmistelussa asiaa valmistelee projektipäällikkö Tuula Salminen. Keskustelussa korostettiin sitä, että neuvostossa täytyy olla riittävä vammaisjärjestöjen edustus.

Tuotiin esiin huoli siitä, miten kuntalaiset vuoden vaihteen jälkeen löytävät sote-palvelujen piiriin. Leena Toivonen kertoi, että työntekijöiden ja palvelujen yhteystiedot säilyvät vuoden vaihtuessa ennallaan ja vanhoista sähköpostiosoitteista ohjataan ottamaan yhteyttä uusiin. Uusista hyvinvointialueen palvelukanavista tiedotetaan sitä mukaan kuin niitä tulee. Keskustelussa korostettiin hyvinvointialueen kotisivujen selkeyden ja saavutettavuuden merkitystä.

6. Esteettömyyskunniakirjan saajan valinnan käynnistäminen

Keskustelussa tuotiin esiin kohteina Riksula ja Kotokartanosäätiö.

Kotokartanosäätiö järjestää monipuolista toimintaa ikäihmisille: digiohjausta, retkiä, liikuntaa ym. osallistavaa toimintaa. Tilat eivät ole kaikin puolin esteettömät.

Riksulan toiminta on monimuotoista ja kohdentuu kaikenikäisille kuntalaisille ja huomioi hyvin myös maahanmuuttajataustaiset asukkaat. Riksulassa haasteena on, että wc-tilat ovat hyvin kaukana.

Valinta jätettiin mietintään ja päätetään seuraavassa kokouksessa. Myös uusia ehdotuksia voi vielä tehdä.

7. Vammaisneuvoston toimintasäännön laatiminen / Marjo-Kaisa Konttinen

Vammaisneuvoston jäsenistöön on tulossa muutoksia, koska sote-lautakunta lakkaa olemasta. Kaupunginhallitus päättää, tuleeko tilalle esim. hyvinvointijaoston edustaja. Samassa yhteydessä hallitus päättää toimintasäännöstä. Esitys vammaisneuvoston toimintasäännöksi tulee käsittelyyn joulukuun kokoukseen.

Palkkioiden osalta periaatteeksi tulee, että kaikki neuvoston jäsenet ovat tasa-arvoisessa asemassa palkkioiden maksamisen suhteen. Palkkioista ja kustannusten korvaamisesta tullaan säätämään toimintasäännössä.

8. Terveiset valtakunnallisesta vammaisneuvostopäivästä 2.11.2022

Puheenjohtaja ja Marjo-Kaisa Konttinen osallistuivat päivään. Päivän sisällöt löytyvät myös tallenteena. Päivässä käsiteltiin mm. hyvinvointialuevalmistelua valtakunnallisesti, rakentamiseen liittyvistä asioista ja uutta vammaispalvelulakia.

9. Järjestökuulumiset

Päivi Sinivuori kertoi positiivisena uutisena, että eilisessä Kehitysvammatuki ry:n ja vammaispalvelujen kehittämisfoorumin kokouksessa linjattiin, että foorumin toiminta jatkuu hyvinvointialueuudistuksesta huolimatta.

10. Tiedotus ja muut asiat

Puheenjohtaja kertoi, että vanhusneuvoston nimi tulee laista, eikä sitä sen vuoksi voi muuttaa esim. seniorineuvostoksi.

Puheenjohtaja kertoi, että kaupunginjohtaja Jouni Eho on tulossa ensi vuonna vammaisneuvoston kokoukseen. Ehdotettiin myös uuden sivistysjohtajan vierailua vammaisneuvostossa.

Reijo Kurkela toi esiin ongelmia Keskuskadun ja ns. Puputin kulman katu- ja liikennejärjestelyjen toteutuksessa. Toteutus ei vastaa hyviksi todettuja periaatteita, joita noudatettiin kirjaston ympäristön katuratkaisuissa. Sovittiin, että seuraavaan kokoukseen pyydetään edustaja tekniseltä toimialalta kertomaan ja keskustelemaan keskustan katuratkaisuista.

11. Seuraava kokous pidetään perjantaina 16.12. klo 14–16. Kokouksen päätteeksi nautitaan joulupäivällinen. Kokouspaikka ilmoitetaan myöhemmin.

12. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.

Vammaisneuvoston lausunto lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönotosta kaupungin toiminnoissa

Lapsivaikutusten arviointi lisää lasten oikeuksien toteutumista ja osallisuutta, sillä vaikutusten arviointia ei voi tehdä ilman lapsia, heidän asiantuntemustaan ja osallisuuttaan. Lasten ja nuorten osallisuutta edistettäessä ja luotaessa rakenteita, joiden kautta lasten ja nuorten ääni tulee esille, on huomioitava myös toimintakyvyltään rajoittuneiden lasten aseman turvaaminen ja heidän tarpeidensa tunnistaminen.

Lapsiin kohdistuvaa arviointia tehtäessä on huomioitava eri-ikäiset lapset ja mikäli arviointi kohdistuu pienten lasten asioihin myös perheen osallistaminen arviointiin on mahdollistettava.

Lasten ja nuorten mukaan ottaminen vaikutusten arviointiin edellyttää lapsilähtöisten menetelmien käyttämistä ja kehittämistä. Arvioinnin menetelmiä valittaessa on varmistettava etteivät lapset jää heitä itseään koskevien päätösten ulkopuolelle. Lisäksi on varmistettava, että tarvittavan tiedon on oltava toimintakyvyltään rajoittuneille soveltuvaa ja tuen riittävää, jotta osallistuminen vaikutusten arviointiin on mahdollista. Sopivien menetelmien käyttäminen tulee huomioida etenkin laajaa lapsivaikutusten arviointia toteutettaessa. Arviointia tehtäessä tulee myös pystyä hyödyntämään toistuvaa tiedonkeruuta monimenetelmäisesti.

Arvioinnin tulokset tulee esitellä myös lapsille ja nuorille käyttämällä heille soveltuvia menetelmiä ja tapoja niin, että myös vammaiset lapset ja nuoret saavat arvioinnin tulokset tietoonsa. Saavutettavuus tulee varmistaa tuloksia esiteltäessä.

Vammaisneuvosto esittää, että ohjeistuksessa mainittu haavoittuvassa asemassa oleva lapsen ja nuoren lisäksi ohjeistukseen lisätään kasvun ja kehityksen alueella tukea tarvitsevaksi lapsi ja nuori tai toimintarajoitteinen lapsi ja nuori.

Riihimäellä 4.11.2022

Riihimäen vammaisneuvosto